

OLEJKI ZAPACHOWE, SOLE DO KĄPIELI, ZIOŁA, CZY MOŻE PO PROSTU DOPALACZE?

„Dopalacze” to termin, który nie posiada charakteru naukowego. Używa się go potocznie, dla określenia grupy różnych substancji lub ich mieszanek o rzekomym bądź faktycznym działaniu psychoaktywnym, nieznajdujących się na liście substancji kontrolowanych przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Dopalacze wyglądają bardzo atrakcyjnie, ciekawie, a przede wszystkim niepozornie. **Wszystkie jednak zagrażają życiu.** Lista niepożądanych objawów, jakie mogą wywoływać te substancje, jest niezwykle długa. **Tak naprawdę nie ma narządu, którego nie mogłyby uszkodzić.** Natomiast **stopień ich szkodliwości jest uzależniony od: rodzaju dopalacza, ilości zawartych w nim toksycznych substancji, wieku osoby, która go zażywa, jej wagi i stanu zdrowia.**

Działanie dopalaczy opiera się na substancjach psychoaktywnych, które wywołują różne efekty zbliżone do działania narkotyków. Wyróżnić można trzy grupy dopalaczy:

- **susze i kadzidelka** (tzw. „spice”) pochodzenia najczęściej roślinnego, których działanie jest zbliżone do marihuany lub opium, a zażywa się je za pomocą spalania w fajkach lub skrętach; w ich składzie może znajdować się także kofeina, wanilina, THC, eugenol;
- **„party pills”**, czyli tabletki lub proszek pochodzenia głównie syntetycznego, będące mieszaną halucynogenów, stymulantów, opioidów, empatogenów lub dysocjantów; ich działanie ma być pobudzające i poprawiające nastrój, a także wspomagające przy braku energii; dawniej funkcjonowało to jako tabletki gwałtu, która obecnie jest zakazana;
- **środki syntetyczne** w formie m.in. małych pigulek lub znaczków do lizania, w składzie których jest tylko jedna substancja.

Skład dopalaczy nigdy nie jest taki sam. Dlatego też lekarze mają problem z udzieleniem pomocy zatrutej osobie. Często w tych nielegalnych substancjach znajduje się: olej silnikowy, płyn do higieny intymnej, tabletki na bóle głowy (Ibuprofen, Nurofen), syropy (np. Vicks), wziewne substancje na gardło (Tantum Verde) czy też zmielone szkło.

Wygląd zewnętrzny osoby zażywającej dopalacze zmienia się. Szczególną uwagę należy zwrócić na: zmienioną bladą i ziemistą cerę, owrzodzenia w okolicach nosa, spadek wagi, zaniedbanie higieny, przekrwione oczy, rozszerzone lub zwężone źrenice.

Zmiany w zachowaniu osoby zażywającej dopalacze polegają na: nagłej zmianie nawyków, izolowaniu się od bliskich, napadów złości, agresji, napadów euforii lub obniżonego nastroju, problemów finansowych, wynoszenia przedmiotów z domu, bełkotliwej mowy, braku zainteresowania ulubionymi zajęciami, dużych wahaniach nastroju.

Objawy chorobowe do których doprowadza zażywanie dopalaczy to: omdlenia, osłabienia, nagłe pogorszenia stanu uzębienia, skoki temperatury, nagłe zmiany ciśnienia, wymioty, bóle ciała, wysięk nosa.

Niepokojące otoczenie osoby, która zażywa dopalacze charakteryzuje się: ciężkim, słodkawym zapachem w pokoju, firkami, bibułkami i urządzeniami do robienia skrętów, dziwnym zapachem ubrań, pudełeczkami, słoikami z nieznanymi substancjami, miarkami, łyżeczkami z przebarwieniami.

Uwaga! Jeśli podejrzewasz, że ktoś z twoich bliskich lub znajomych może mieć problem z dopalaczami lub narkotykami, skontaktuj się z odpowiednim ośrodkiem zajmującym się uzależnieniami w twojej okolicy lub zadzwoń na telefon zaufania, aby uzyskać dalsze wskazówki. Poniżej znajduje się listą telefonów, pod którymi możesz uzyskać pomoc.

- 800 060 800** – Bezpłatna, całodobowa infolinia Głównego Inspektora Sanitarnego.
- 116 111** – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży.
- 800 100 100** – Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawach bezpieczeństwa dzieci.
- 800 12 12 12** – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka.
- 801 199 990** – Ogólnopolski Telefon Zaufania Narkotyki – Narkomania
- 112** – Jednolity numer alarmowy obowiązujący na terenie całej Unii Europejskiej.

Artykuł przygotowała Psycholog mgr Monika Szydlik na podstawie:

- Materiały szkoleniowe przygotowane przez organizatorów szkolenia „Profilaktyka uzależnień od nowych narkotyków tzw. „dopalaczy” przeprowadzonego w dn. 30.11.15 r. w Starostwie Powiatu Wołomińskiego.
- Wrona J. (2011). *Dopalacze – demony naszych czasów*. Częstochowa: Wydawnictwo POMOC.
- <http://www.dopalaczeinfo.pl/> - Akcja informacyjno-edukacyjna Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.